

MIELIPIDE

Lauantaipäivien ei pidä vähentää vuosilomaa

Työnantajajärjestöt aloittivat viime syksynä propagandan palkankorotusten nollalinjan puolesta ensi talven tes-kierokselle. Palkkojen reaaliarvon säilyttäminen edellyttää kuitenkin ainakin kahden prosentin vuotuisia korotuksia.

Tämä vaikea yhtälö voidaan ratkaista ainakin joissakin yrityksissä korjaamalla vuosiloman laskennan omituisuus.

VUONNA 1971 siirryttiin viisipäiväiseen työviikkoon. Silloin vuosilomalakiin unohtui kuusipäiväisen työviikon ajoilta kirjaus: ”Työntekijällä on oikeus saada lomaa kaksi ja puoli arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta.”

Siis arkipäivää, ei työpäivää! Virallisesti lauantai on edelleen arkipäivä.

Tämä lain kummajainen on mahdollistanut sen, että työnantajat ovat voineet tulkita myös lauantait vuosilomapäiviksi. Näin esimerkiksi kaksi viikkoa eli kymmenen työpäivää lomaa on kuitattu 12 lomapäivänä.

Tietääkseni mikään laki tai työsopimus ei suoraan oikeuta

tätä menettelyä. Nykyisin laskennallisten lomalauantaiden pyörittäminen mutkistaa vuosiloman laskentaa tarpeettomasti.

LASKENNALLISESTI työntekijöiden kannattaa vaihtaa korkeintaan kahden prosentin peruspalkankorotus lomalauantaiden poistamiseen. Vuodessa on vajaa 52 viikkoa, joten yksi viikko vastaa noin kahta prosenttia.

Itse asiassa yritys saa tästä vaihdoksesta noin kolmen prosentin hyödyn sivukulujen säästöinä.

Työntekijöille ei tule tästä kahdesta prosentista veron lisäystä. Suomessa ei veroteta ainakaan toistaiseksi lomina. Bisnesslangilla tilanne on win-win.

Työnantaja on kuitannut kymmenen työpäivää lomaa 12 lomapäivänä.

Jos Suomessa olisi toimintakykyinen hallitus, se olisi jo neuvollut nopeasti kolmikantasopimuksen palkankorotusten nollalinjasta vuosilomalain ”arkipäivän” ”työpäiväksi” muuttamista

vastaan. Mutta uudistuksethan tulevat ensin työsopimuksiin. Vasta myöhemmin poliitikot uskaltavat kirjata ne lakiin.

Asiasta voidaan sopia myös työsopimuksissa ensi syksynä tai talvena yksityisellä sektorilla. Kuntapuolella on jo tämän kaltaisia tes-sopimuksia.

Aluksi voisi olla käytännöllisintä sopia loma-asia paikallisesti neuvoteltavaksi optioksi, jollaisia työnantajat vaativat joka tapauksessa. Säännöllistä viisipäiväistä työaikaa tekevillä toteutus olisi hyvin yksinkertainen.

LOMALAUANTAIDEN poisto kahden prosentin palkankorotuksen vaihtoehtona luulisi kiinnostavan ainakin tilauskannaltaan heikossa tilanteessa olevia yrityksiä, joilla saattaa olla todellisia vaikeuksia palkankorotusten kanssa.

Asia voitaisiin sopia esimerkiksi niin, että palkankorotuksia ei tarvitsisi maksaa niin kauan kuin yritys ei laske vapaita lauantapäiviä lomapäiviksi.

Lauri Laitinen

filosofian maisteri

Tekniikan Akateemiset TEK:n

valtuuston jäsen

Teknologiaateollisuuden

taustaryhmäläinen, Espoo